

2/11

PLANTING STORIES

Priča o
međugeneracijskoj
Mudrosti,
istraženoj uz
pomoć
Pelargonije

Co-funded by
the European Union

KULTUR
NEST e.V.

DOBRODOŠLI

KulturNest e.V. iz Njemačke i Tilia – udruga za promicanje kulture i kulturne baštine iz Hrvatske predstavljaju ti projekt Putevi sadnje priča.

Tijekom dubinskog istraživanja u obje zemlje, otkrili smo jednostavan i iznenađujuć fenomen do kojeg dolazi između ljudi i biljaka. Kad se uistinu povežemo s našim kućnim biljkama, i mi i one procvatemo.

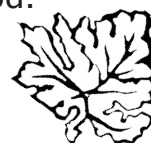
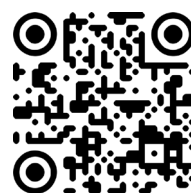
Temeljem ovih iskustava, kreirali smo 11 zinova za ljude koji su zainteresirani naučiti kako razviti povezanost sa biljkama, i sa samima sobom. Zinovi su pristupačni za upotrebu, puni jednostavnih aktivnosti, misli i ideja koje pozivaju čitatelje na istraživanje odnosa s biljkama na sebi svojstven način, u svom tempu.

Zinovi se mogu printati na svakom dostupnom printeru i koristiti po volji u

različitim prilikama – bilo da se radi o pojedinoj biljci ili „zelenom kutu”. Nema ispravnog ili pogrešnog načina rada s biljkama.

Vjerujemo da ovo nježno ponovno povezivanje sa svijetom prirode nudi osjećaj zadovoljstva, uzemljenja i otpornosti koji prati ljude gdje god se nađu

Za sve raspoložive informacije o edukativnim materijalima „Sadnje priča”, i za više informacija o ovom zinu te mogućnostima njegovog korištenja, molimo skeniraj ovaj QR kod.

Nekoliko riječi o autorici:

Pozdrav, ja sam Beth, tvoja voditeljica i glavna autorica za ovaj zin o međugeneracijskoj mudrosti. Prije nekoliko godina netko mi je dao malu reznicu pelargonije (žeravca), mislim da je riječ o limunskoj pelargoniji (*Pelargonium citrosium*), ali mogla bi to biti i ružina pelargonija (*Pelargonium graveolens*). Stalno guglam i njušim svoju biljku, ali i dalje ne mogu razaznati! Pelargonije se često miješaju s geranijima (điranima), ali došla sam do zaključka da ime nije toliko važno koliko prekrasan miris i iznenađujuća ljekovita svojstva ove poznate biljke. Moja baka je uzgajala mnogo geranija i ova me biljka podsjeća na nju. Razmišljam o svemu što me baka naučila, i što se nadam prenijeti dalje.

Drago mi je što ti predstavljam pelargoniju, koja će nas voditi prema međugeneracijskoj mudrosti.

Koliko vremena trebam?

Ovo zaista ovisi o tebi, svatko uči svojim tempom. Za početak možeš odvojiti 20 minuta, ili cijeli sat, ako imaš vremena. Možeš pročitati cijeli zin odjednom ili ići sporije, i vraćati se učenju kad imaš vremena. Svakako, najvažnije da imaš vremena koje možeš neometano provesti sam ili sama sa sobom i s biljkom s kojom radiš.

Koje materijale trebam?

Osim vremena:

1. Idealno, biljku pelargoniju ili biljku geraniju, ali i bilo koja druga raspoloživa biljka će biti sasvim dovoljna.
2. Trebat ćeš olovku ili kemijsku olovku, i raznovrsne boje po želji.
3. Dođi otvorenog uma i srca, spreman ili spremna na učenje.

Koliko sam spreman ili spremna početi učiti danas?

Želim ovo isprobati.
Pokušat ću.

Otvoren ili
otvorena sam za ovo,
i osjećam se spremno.
Imam vremena, prostor,
olovku i svoju biljku.

O, ma uzet ću
olovku i početi sa
biljkom koju imam
kod kuće.

Osjećam
znatiželju, ali
nemam sve potrebne
materijale.

Što god se
dogodi, u redu
je. Spreman sam,
spremna sam.

Trebam dodatnu
motivaciju za
početak.

Ima li još nešto što možeš
poduzeti da se osjećaš spremnije?
Ako trebaš, prvo obavi to, pa se
vrati drugi dan kad završiš.

Sad je vrijeme za početak, usredotočiti se na ovo putovanje učenja.

Sjedni pored biljke.

Duboko udahni nekoliko puta.

Osvijesti gdje se nalaziš, pronadi si što ugodniji položaj.

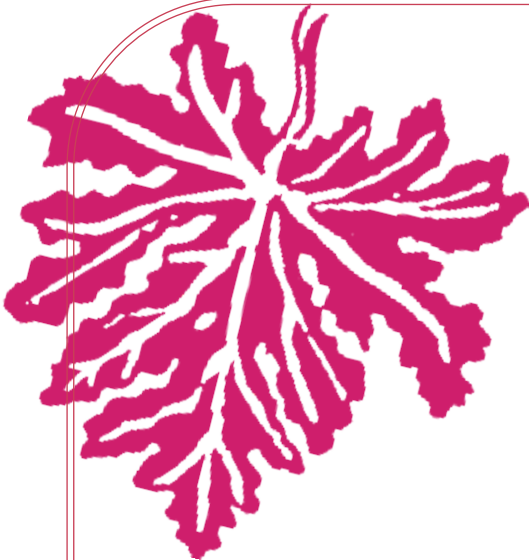
Gledaj pažljivo svoju biljku, uzmi vremena koliko trebaš.

Nježno dodiruj njene listove, osjeti zemlju pod prstima, pogledaj njeno korijenje, stabljike, oblik, boje...

Duboko udahni još nekoliko puta dok ovo radiš i... uzmi vremena koliko trebaš.

Kakav je osjećaj

u u s p o o r i i t i i i ?

Pogledaj ponovno svoju biljku, zapiši ili skiciraj bilo koji detalj koji primjetiš. Koliko je vlažna zemlja? Koje boje vidiš na listovima? Koliko je biljka visoka? Miriše li? Kakvi se doimaju listovi pod prstima? Primjećuješ li da biljka raste? Primjećuješ li išta drugo što bi moglo biti značajno?

.....

Ovo je priča o pelargoniji, ali i tvoja priča.

Duboko udahni, mirišući svoje ruke. Podsjeća li te miris na nešto poznato?

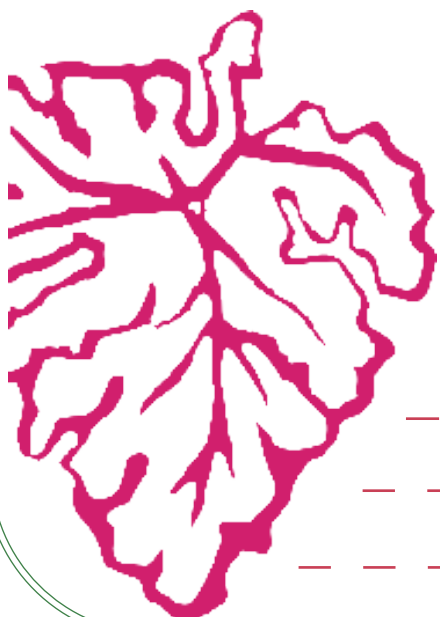
Pa da... tvoji prsti vjerojatno mirišu po biljci! Nježno protrljaj još jedan list i primijeti kako se miris biljke prenio na tebe.

Ovo je dobra metafora za mudrost koju na nas svojom prisutnošću, riječima i djelima prenose ljudi s kojima provodimo vrijeme.

Zapiši imena nekoliko starijih ljudi, od kojih si nešto naučio ili nešto naučila.

Zapiši imena nekoliko mlađih ljudi, s kojima bi želio ili željela podijeliti svoju mudrost.

Na ovoj stranici, možeš naći neke činjenice o pelargonijama. Na suprotnoj stranici, istraži što bi pojedina činjenica mogla značiti kao metafora u tvom životu.

Upotrijebi maštu i piši slobodno, koristeći i više stranica ako trebaš.

Za njegu ružine pelargonije osiguraj dobro drenirano tlo, najmanje šest sati izravne sunčeve svjetlosti dnevno i redovito zalijevanje, dopuštajući tlu da se lagano osuši između zalijevanja. Tijekom vegetacije gnoji ju mjesečno tekućim gnojivom s visokim udjelom kalija i redovito uklanjaj odumrle cvjetove kako bi potakao ili potakla bujniji rast i bujniji cvat.

Tijekom zime, premjesti biljke na mjesto zaštićeno od mraza i značajno smanji zalijevanje.

Suzbijanje bolesti: Budi oprezan ili oprezna s problemima poput truljenja korijena (često znak prekomjernog zalijevanja) ili „hrđe” pelargonije. Dobra ventilacija u područjima uzgoja pomaže u sprječavanju bolesti.

Pelargonije potječu iz Južne Afrike i drugih južnoafričkih zemalja. Vole puno sunca i mogu podnijeti prilično suho tlo. Međutim, potrebna im je dodatna njega kako bi se uspješno nosile s europskim zimama.

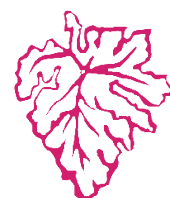
Osim što se uzgajaju zbog svoje ljepote, određene vrste važne su u industriji parfema te se uzgajaju i destiliraju zbog mirisa citrusa, mente, bora, začina, raznog voća ili čak kole! Ulja mirisnih pelargonija sadrže citronelol, geraniol, eugenol, alfa-pinen i mnoge druge spojeve.

Savjet: Vрати se na prethodnu stranicu

Kako bi u tvom životu moglo izgledati „dovoljno svjetla“, „redovito zalijevanje“, „gnojidba u sezoni rasta“ i „uklanjanje umrlih cvjetova radi poticanja rasta“?

Kakva ti je njega potrebna u „zimskim“ razdobljima tvog života?

Ponekad možemo dati ili primiti previše brige! Kako bi izbjegao ili izbjegla „pretjerano zalijevanje“ i osigurao ili osigurala da tvoji odnosi imaju dovoljno „ventilacije“?

Kako se prilagođavaš drugačijim uvjetima i tradicijama od onih s kojima si odrastao ili odrasla?

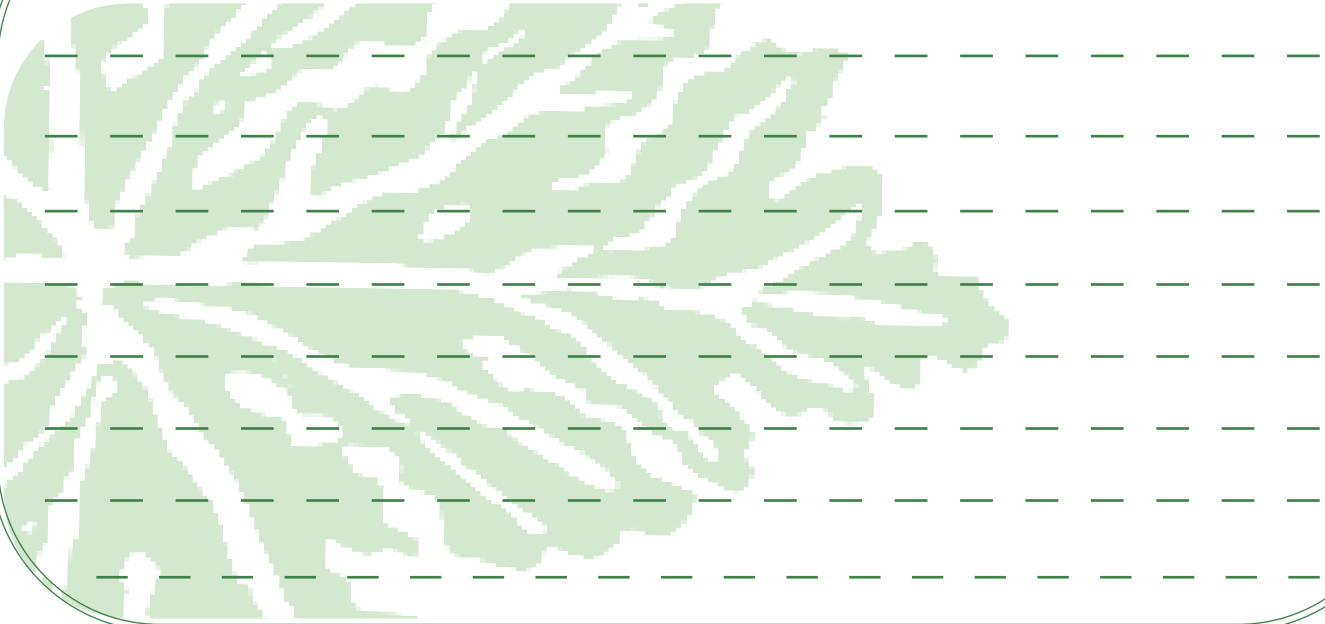

Podsjeća li te miris ove biljke na nekoga? Koju ti je mudrost ta osoba prenijela?

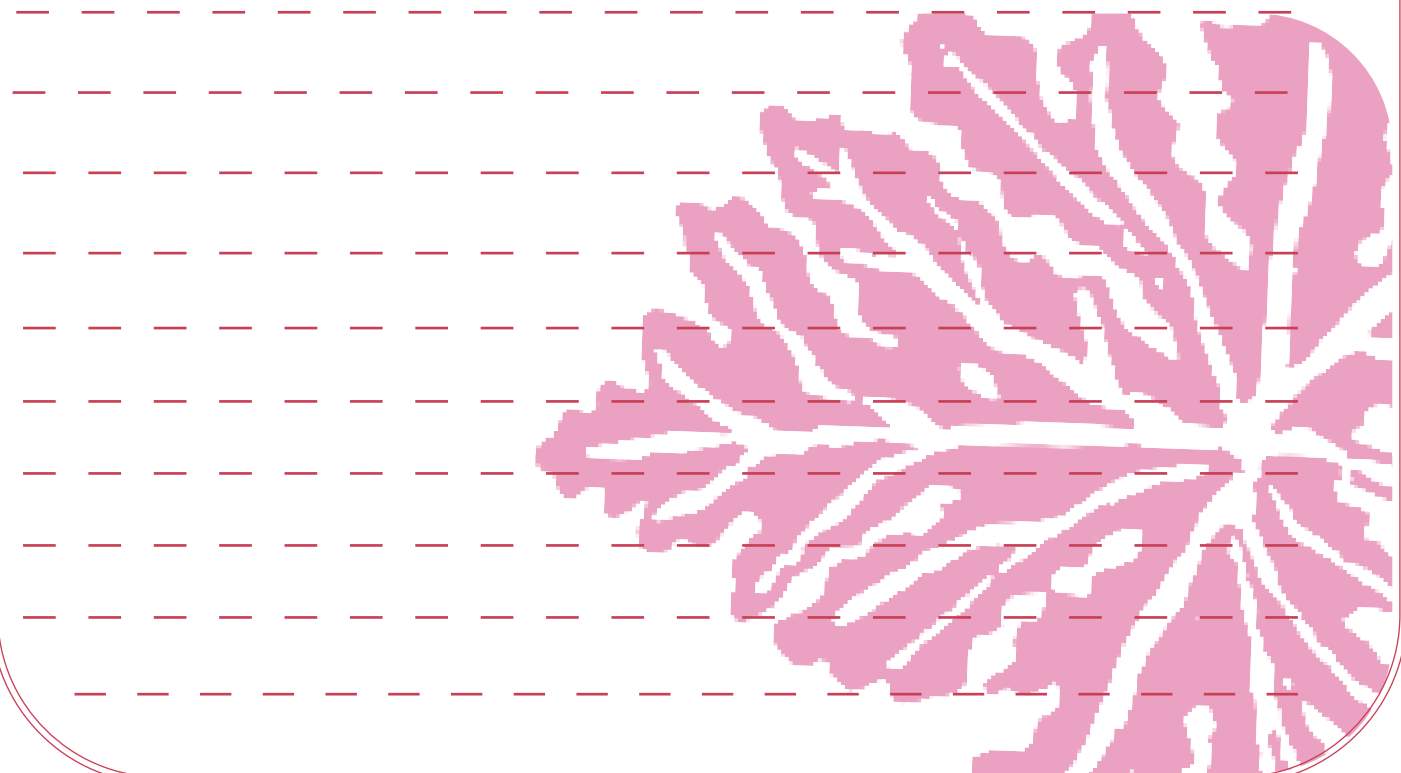
Pelargonije su također popularne jer ih je vrlo lako uzgajati iz reznica.

Reznica nosi sav DNK matične biljke. Metaforički rečeno, sva mudrost jedne biljke raste u sljedeću.

Za koju se mudrost koju si kroz život primio ili primila od starijih ljudi osjećaš zahvalan ili zahvalna?

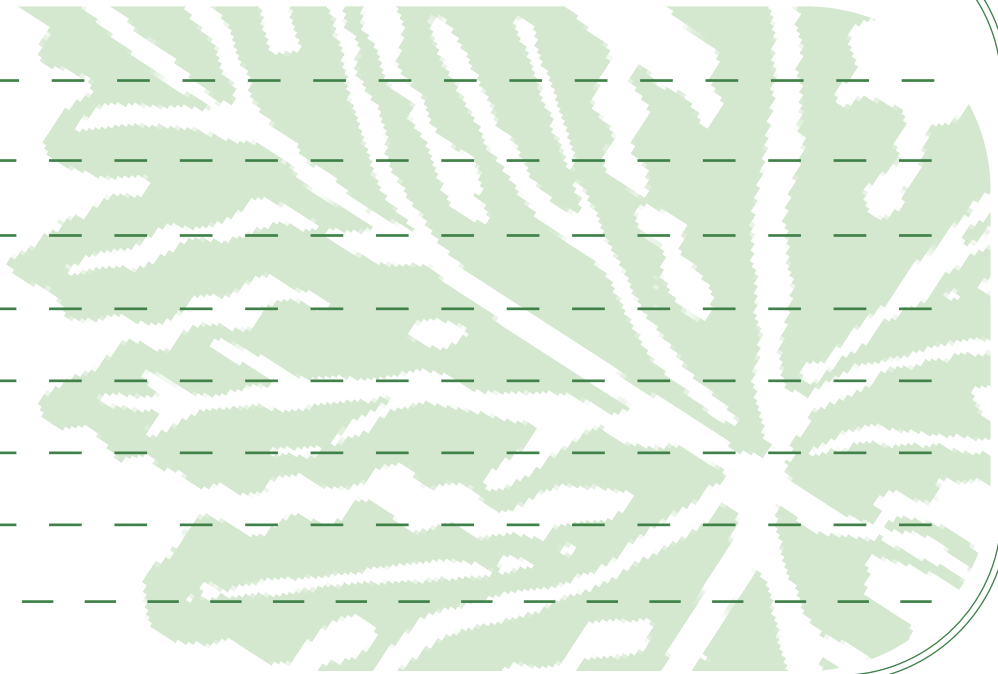
Koju bi mudrost želio ili željela prenijeti sljedećoj generaciji?

Znaš li da ova biljka sadrži neka nevjerojatna svojstva?

Osim ugodne arome, eterično ulje pelargonije ima protuupalna, antidepresivna, sedativna svojstva, reducira anksioznost, djeluje protiv starenja, opušta mišiće i posjeduje mnoga druga svojstva za održavanje dobrog zdravlja. Osim što se iz njih ekstrahiraju ulja, mirisni listovi mogu se koristiti u čajevima* ili potpuriu.

Koja bi ti svojstva pelargonije danas mogla biti korisna?

Nadalje, koristeći koncept zdravih svojstava kao metaforu, koja bi svojstva želio ili željela prenijeti drugima?

*Prije nego što napraviš čaj ili konzumiraš listove ove biljke, provjeri je li vrsta koju posjeduješ jestiva.

Iako se pelargonije mogu uzgajati iz sjemena, nove biljke možeš uzgojiti i uzimanjem reznica s novog izrasta u proljeće.

Pelargonije puštaju nove izdanke u proljeće, tako da je izrast godinu dana mlađi od prethodnog. Mogli bismo o tome razmišljati na ovaj način: Kada gledaš stariju pelargoniju, gledaš mnogo generacija!

Poznaješ li starost svoje biljke?

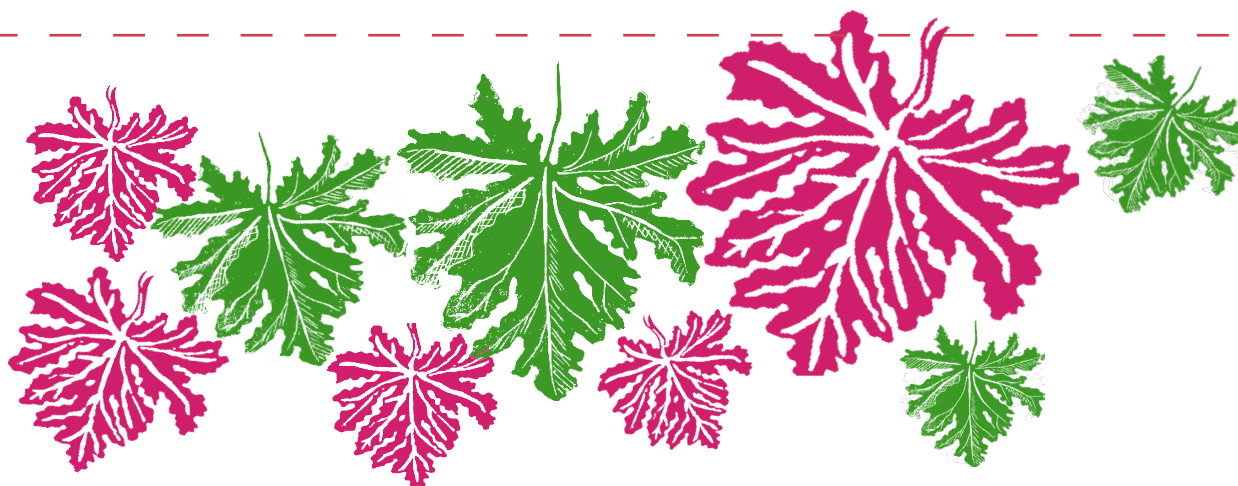

A što je s tvojom vlastitom obitelji? Koliko generacija unatrag poznaješ?

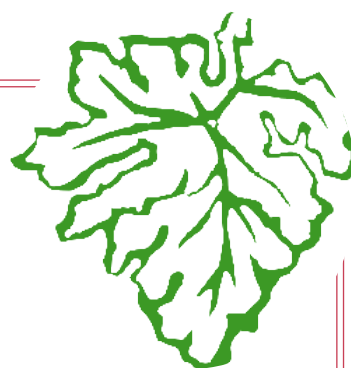

Koje se vještine, kvalitete ili karakteristike provlače kroz cijelu tvoju obitelj?

Upotrijebi prostor ispod za
crtanje obiteljskog stabla:

Zaključne misli

Što si otkrio ili otkrila o međugeneracijskoj mudrosti proučavajući pelargoniju?

- O biljci:

- O sebi:

- O prenošenju mudrosti s jedne generacije na drugu?:

Zaključne misli

Što si otkrio ili otkrila o međugeneracijskoj mudrosti proučavajući pelargoniju?

- Što ti se najviše svidjelo u ovom istraživanju?

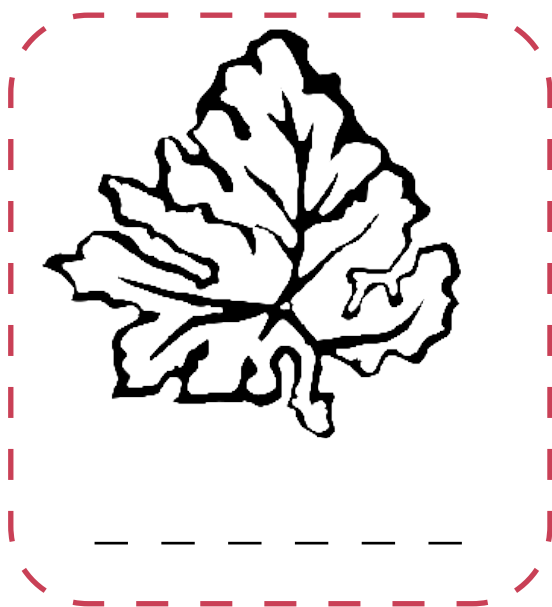
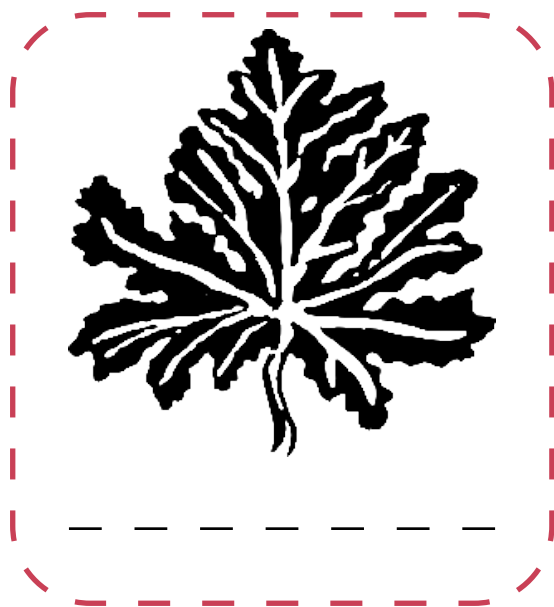
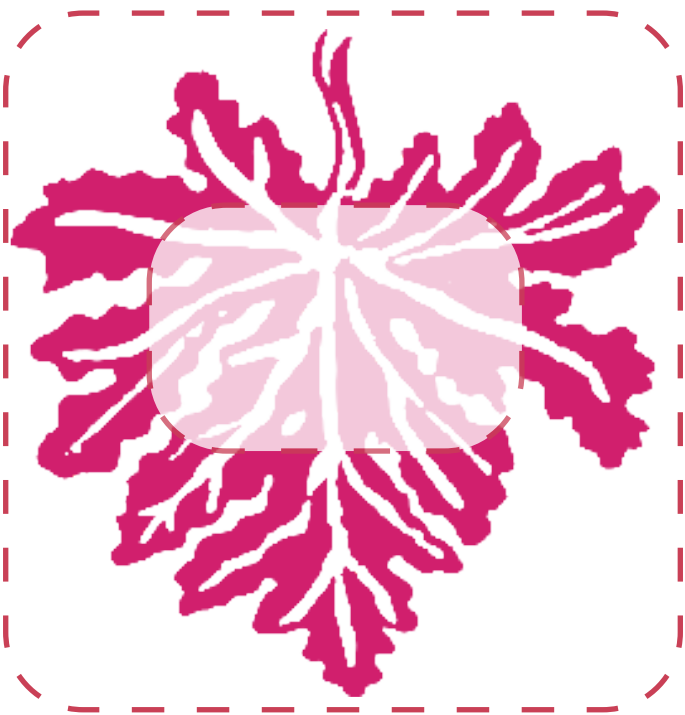
- Što se promijenilo u načinu na koji sad vidiš svoju biljku?

Zaključne misli

Na ovoj stranici ili na odvojenom listu papira, možeš napisati riječi koje su ti najviše pomogle, kao podsjetnik.

Možeš ih izrezati i nositi u novčaniku, tako da ih uvijek imaš uza se. Možeš im se povremeno vratiti i nastaviti sa svojim razmišljanjima.

Nekoliko praktičnih savjeta o tome kako posaditi reznicu:

- Uzmi reznicu s mekog, novog izboja.
- Neka reznica bude duljine oko četiri ili pet čvorova (mjesto gdje rastu listovi).
- Ukloni donje listove.

- Ostavi reznicu u čaši vode dok se ne pojavi korijenje.

- Posadi reznicu u zemlju ili biljni kompost.

HVALA TI ŠTO SI POŠAO ILI POŠLA NA OVO PUTOVANJE RASTA I POVEZANOSTI

Nastalo iz suradnje:
KulturNest e.V. i Tilia
Glavna autorica i ilustratorica
Elisabeth Fraser

Za ostale resurse posjeti:
<https://www.kulturnest.org/socio-cultural/planting-stories>
ili udruga-tilia.hr/plantingstories

Planting Stories – Self-Directed Learning Pathways © 2025. KulturNest e.V., TILIA – Udruga za promicanje kulture i kulturne baštine licencirana je pod Creative Commons Attribution-noncommercial-noderivatives 4.0 International. Za pregled kopije ove licence posjeti: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Sufinancirano od strane Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi autora i ne odražavaju nužno stavove Europske unije ili Izvršne agencije za europsko obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni tijelo koje dodjeljuje licencu ne mogu se smatrati odgovornima za njih.